Katso viesti selaimessa

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajat Apus ry:n uutiskirje

marraskuu 2025

Puukiipijä (kuva: Suski Kaukinen)

Pääkirjoitus

Tulevan ennustaminen on mahdotonta, mutta ennakoida kannattaa aina. Ennen IP-rallia huolehdin siitä, että kisajoukkueemme polkupyörät ovat ajokunnossa. Ennuste lupaa lämpöasteita itsenäisyyspäivää edeltävälle viikolle, joten järvi tulee olemaan sula. Ennustan toiveikkaasti, että sorsan lisäksi näemme jonkun muunkin vesilinnun.

Ennakoida kannattaisi sen verran, että kävisi varmistamassa paikan, josta metsätiaiset, hippiäisen ja puukiipijän voi tällä kertaa löytää, mutta työ- ja muut kiireet taitavat olla esteenä. Kisa-aamun onneen ja vanhoihin tietoihin on jälleen kerran luotettava omassa ennakoinnissamme.

IP-rallissa ja Kukkulan kuningas -kisassa tiivistyy oma kuvani Apuksesta ja apuslaisuudesta: ollaan linturetkellä kavereiden tai puolison kanssa oman kotiyhdistyksen toimialueella, intoa puhkuen mutta ei kuoleman vakavasti, mieli täynnä toiveikkuutta. Ihan vuoden kivoimpia päiviä nämä – etenkin jos ei sada räntää.

Kiitän hallituskumppaneitani ja Apuksen jäseniä kuluneista reilusta kolmesta puheenjohtajuuteni vuodesta ja toivotan *Aimo Tiilikaisen* tervetulleeksi yhdistyksemme uudeksi puheenjohtajaksi.

Juha Honkala

Huuhkajan poikaset Apuksen alueella keväällä 2025 (kuva: Juha Honkala)

Huuhkaja - vuoden 2025 laji

BirdLifen seurantalajina oli tänä vuonna huuhkaja. BirdLifen toimittamien ohjeiden mukaisesti maamme jokaisessa lintuyhdistyksessä koetettiin tänä vuonna tehostetusti paikallistaa huuhkajareviirejä, jotta käsitys koko maan huuhkajakannasta kirkastuisi.

Apuksen alueella saimme reviirien etsinnän organisoitua varsin hyvin. Paikallistamista tehtiin ilta- ja yökuunteluilla etenkin huuhkajalle sopiviksi arvioiduilla pesimisalueilla. Mäntsälää lukuun ottamatta muut kunnat tarkistettiin kattavasti. Laajuudestaan johtuen Mäntsälään jäi jonkin verran kokonaan tutkimattomia kulmia sekä paikkoja, joissa käytiin vain kerran.

Huuhkajahan on tunnetusti hankala laji havaita! On yksilöitä, jotka eivät pariutumisen jälkeen puhu eivätkä pukahda, ja niiden löytäminen onkin sitten onnen kauppaa.

Havaintojen perusteella Apuksen alueella oli tänä vuonna 20 asuttua huuhkajareviiriä. Poikasia varttui seitsemästä pesästä. Koko maan tulokset

julkaistaan ensi vuonna *Linnut-vuosikirjassa*.

Kiitokset kaikille huuhkajatietoja Tiiraan ilmoittaneille sekä maastokartoituksiin osallistuneille:
Harju Minna-Mari, Jusslin Jan-Erik, Laiho Jukka, Niemelä Siru, Niemelä Tuomo, Nieminen Antti, Orajärvi Satu, Puurunen Petteri, Rinne Roope, Siniketo Sanna, Tiirakari Markku, Tiirakari Paula, Valtonen Jussi, Vähäjylkkä Kimmo, Wermundsen Terhi ja *Ylinen Mika.*

Kehrääjäkoiras Mäntsälän Sahajärvellä (kuva: Juha Honkala)

Kehrääjätutkimuksen tilannekatsaus

Pesintöjen seuranta

Kehrääjän pesintöjen seuranta jatkui viime kesänä jo kahdeksatta vuotta Apuksen alueella ja lähikunnissa. Vakiopaikoilla, kuten Hyvinkäällä, Nurmijärvellä ja Tuusulassa, seuranta on ollut pitkäjänteistä.

Pesintöjen osalta vuosi oli keskinkertainen: aloitetuista pesinnöistä tuhoutui miltei joka kolmas, mikä vastaa pitkän aikavälin keskiarvoa. Nurmijärven ja Tuusulan pesistä rengastettiin yhteensä 13 poikasta. Lisäksi löytyi aivan uusi pesäpaikka Tuusulasta (kiitos *Tarja Mäenpäälle*) ja uusi reviiri Jokelan seudulta (kiitos *Jyrki Laaksonen*).

Muuttotutkimus

Muuttotutkimusta olemme tehneet varustamalla pesiviä kehrääjäemoja pienillä GPS-paikantimilla. Alkuvaikeuksien jälkeen työ on edennyt hyvin, ja olemme

saaneet arvokasta tietoa kehrääjiemme aiemmin tuntemattomista talvehtimisalueista Afrikassa.

Kesällä saimme muuttotietoja kolmelta pesivältä kehrääjältä: niiden talvehtimispaikat sijaitsevat kaukana päiväntasaajan eteläpuolella. Asta-niminen naaras talvehtii Sambiassa, ja Elviira sekä Leo Kongon demokraattisen tasavallan eteläosissa. Tällä hetkellä tiedossamme on jo viidentoista kehrääjämme talvehtimispaikat laajalla alueella trooppisessa Afrikassa.

Kehrääjätutkimusta on tarkoitus jatkaa vielä kahden vuoden ajan, mikäli varainhankinta uusien ja entistä parempien paikantimien hankkimiseksi onnistuu.

Tulevaa

Ensi helmikuun Apus-lintuillassa on luvassa esitelmä muuttotutkimuksen tuloksista.

Kehrääjätutkimusta Apuksen alueella ovat aktiivisesti tehneet *Tapani Laine, Seppo Niiranen, Ina Tirri* ja *Juha Honkala*.

Ridasjärven lintutornille uudet kulkuohjeet

Jalohaikara (kuva: Jyrki Laaksonen)

Apuksen lintutornille kulkemisesta on neuvoteltu lokakuussa maanomistajan (Ridasjärven kalastuskunta) kanssa, ja uudesta käytännöstä on sovittu seuraavaa:

- Autolla ei enää ajeta tornille. Autot jätetään urheilukentän pysäköintialueelle, josta tornille kuljetaan jalan joko tietä pitkin tai metsän halki polkua seuraten.
- Tornille johtavan tien alkupäähän tulee puomi. Lintutornille ei saa ajaa autolla, vaikka puomi olisi auki.

Lintutornin käyttäjiä pyydetään toimimaan alueella kohteliaasti ja huomaavaisesti: mm. kerätään mahdolliset roskat pois.

Tällä hetkellä on käynnissä vuokrasopimusneuvottelut Apuksen ja kalastuskunnan välillä. Mahdollisista vahingonteoista lintutornin ympäristössä pyydetään ilmoittamaan viipymättä kalastuskunnalle, puh. 040 191 3200.

Mikäli paikalla todetaan häiriökäyttäytymistä, paikkojen rikkomista tms., on syytä soittaa hätäkeskukseen (112) ja pyytää poliisi paikalle.

Tuusulan Seittelissä talkoiltiin taas

Lokkisaarten hoitotalkoissa 25. lokakuuta raivattiin kasvillisuutta. Talkoisiin osallistui 14 ahkeraa apuslaista. Kasvillisuuden raivaus parantaa lokkilintujen ja sorsien pesimismahdollisuuksia. Pienimuotoisemmissa talkoissa 8. marraskuuta (7 apuslaista) levitimme biohajoavaa kangasta samoille saarille kasvillisuutta pysyvämmin torjumaan. Nämä toimet ovat osa Uudenmaan elyn tukemaa Rantamo-Seittelin kosteikkojen hoitohankettamme. Kevätpuolella, kovan jään aikaan on tarkoitus jatkaa talkoilua. Ohjelmassa on mm. sorsien tekopesien ja tiiralauttojen kunnostusta ja rantaruovikoiden raivaamista. Päivämäärä on vielä toistaiseksi avoin.

Lisää Seittelin talkoista

Apuksen syyskokouksessa 19.11.2025 päätettyä

Syyskokoukseen Hyvinkään veteraanitalolle saapui 20 apuslaista. Kokouksessa sovittiin jäsenmaksujen korotuksista ja

Hömötiainen (kuva: Jyrki Laaksonen)

valittiin hallitus ja toiminnantarkastajat vuodelle 2026 sekä nimettiin Apuksen BirdLife edustajat.

Hallituksen jättivät *Kari Degerstedt* ja *Elisa Lindgren*. Uusiksi jäseniksi hallitukseen valittiin *Jan-Erik Jusslin* ja *Nina Wall.* Puheenjohtajaksi valittiin *Aimo Tiilikainen* tehtävän jättävän *Juha Honkalan* tilalle.

Hallitus 2026:

Puheenjohtaja: Aimo Tiilikainen

Jäsenet: Juha Honkala, Jan-Erik Jusslin, Satu Orajärvi, Petri Puolakka, Nina Wall, Mika Ylinen.

Toiminnantarkastajat: Olli Okko, Jouko Vuori.

BirdLife edustajat: Jan-Erik Jusslin, Ilpo Mannerkoski, Satu Orajärvi, Petri Puolakka, Aimo Tiilikainen.

Kokouksen jälkeen Aimo Tiilikainen kertoi sanoin ja kuvin Rantamo-Seittelin kosteikosta ja Apuksen toimista kosteikon hyväksi.

Apuksen uudet jäsenmaksut vuonna 2026:

- perusjäsenmaksu 30 euroa.
- perhejäsenmaksu samassa taloudessa asuville perheenjäsenille on 10 euroa.
- nuorisojäsenmaksu alle 25-vuotiaille on 15 euroa
- kannattajajäsenmaksu on vapaaehtoinen korkeampi jäsenmaksu, 50 euroa

Laulujoutsenia Mäntsälässä Haukisuolla, jolle Apus esitti suojaavaa kaavamerkintää (kuva: Olli Orajärvi)

Kaavavaikuttaminen Apuksessa - jäsenten apu tervetullutta!

Me Apuksessa teemme monenlaista linnustonsuojelutyötä. Osa siitä on konkreettista työtä: Seittelin talkoot, linnunpönttöjen vieminen, rengastaminen, lintulaskennat, kehrääjäseuranta jne. Osa on näkymättömämpää, niin sanottua paperityötä. Tänä vuonna Apus on lausunut jo kuudesta kaavasta tai muusta maankäytön muutossuunnitelmasta.

Se, mihin me tarvitsemme teidän apuanne, on oman kotikunnan kaavoituksen ja teollisuushankkeiden seuraaminen. Kaikkein tehokkainta on vaikuttaa kaavoitukseen sen alkuvaiheessa eli OAS-vaiheessa. Myöhemminkin se on mahdollista, mutta vaikeampaa. Siksi toivomme, että ilmoittaisitte meille aina kun huomaatte oman kuntanne alueella kaavasuunnitelman, joka koskee jotain linnustollisesti tärkeää aluetta; käytännössä ne ovat useimmiten metsiä.

Seuraava vaihe, missä tarvitsemme jäsenten apua, on kaavan tai muun maankäytönmuutoksen uhkaamilla alueilla retkeily ja kaikkien havaintojen merkitseminen Tiiraan. On tärkeää huomata, että tällä hetkellä kaikkien yleisempienkin lintulajien määrän vähentyessä, tavallisimpienkin lajien havainnot ovat tärkeitä. Tietenkin vielä vaikuttavampaa on, mikäli alueelta löytyy uhanalaisia lajeja, petolintuja tai metsäkanalintuja.

Satsa Orajärvi, Apuksen hallituksen jäsen

Lue koko uutinen tästä

Apuksen tulevia tapahtumia

Lintukävely 6.12.2025 Mäntsälä, Kotojärvi

Lintukävelyllä tutustutaan talvisen metsäluonnon lintuihin Kotojärven laavun maastossa. Retken vetää Satsa Orajärvi. Katso myös **uutinen**, sieltä löydät tarkemmat tiedot.

IP-ralli 6.12.2025

Apuksen perinteinen itsenäisyyspäivän tapahtuma, pinnaralli kisaillaan jälleen lauantaina 6.12.2025. Rallissa on tarkoitus nähdä mahdollisimman monta lintulajia kisan aikana. Ralliin voi osallistua joko yksin tai max 5 henkilön joukkueena joko autoillen tai mieluimmin ekologisesti, jolloin liikutaan pelkästään lihasvoimin. Kilpailualueena on koko Apuksen toimialue. Kilpailuaika on klo 06–15, mutta retkeillä voi lyhyemmänkin aikaa. Eikä kauas kotoa tarvitse lähteä, myös pienellä alueella liikkuen voi saavuttaa hyvän lajilistan.

Kaikkien joukkueiden on lähetettävä joukkueen tulos eli lajilista ja muutama sana rallipäivän kulusta rallin vetäjälle 6.12.2025 klo 16 mennessä sähköpostiosoitteeseen aimo.k.tiilikainen@gmail.com. Samalla ilmoitetaan joukkueen jäsenten nimet.

Kisan tulokset julkaistaan Apuksen kotisivuilla ja Facebookissa itsenäisyyspäivän illalla.

Rallin säännöt:

- Kisa-aika on 6.12.2025 klo 06.00–15.00 ja rallialuetta ovat Apuksen toimialueen kunnat eli Hyvinkää, Kerava, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula. Eniten lintulajeja nähnyt joukkue voittaa. Tasatilanteessa paremmuuden ratkaisee ässien määrä (laji, jota mikään muu joukkue ei ole havainnut).
- Joukkueen koko on 1–5 hlöä. Enemmän kuin puolen joukkueen jäsenistä on havaittava lajit.
- Näin ilmastonmuutoksen uhatessa suositellaan ekosarjassa kisaamista, jossa liikutaan vain lihasvoimin.
- Lajilleen määrittämättä jäänyt, mutta tiettyyn lajipariin tai lajiryhmään rajattu havainto voidaan hyväksyä pinnaksi, mikäli joukkueella ei ole lajina muita ko. lajiryhmän lajeja. (esim. käpylintulaji lasketaan, jos määritettyjä käpylintuja ei ole havaittu).
- Rallin aikana tulee noudattaa normaalia lintuja, luontoa ja ihmisiä kunnioittavaa retkeilytapaa ja rallin vuoksi poikkeavan häiriön aiheuttaminen on kielletty. Atrapit ja valolaitteet ovat kiellettyjä, mutta viheltäminen ym. sallittua.

22.1.2026 Atlasprojektin päättäjäiset

Järjestämme nelivuotisen atlasprojektin päättäjäiset torstaina 22.1.2026 klo 18-20 Järvenpää-talossa (kokoushuoneet 1+2). Tilaisuus on kaikille jäsenille. Ohjelmassa on pienimuotoinen esitelmä atlashavainnoista, mahdollisesti muuta ohjelmaa sekä leppoisaa yhdessä oloa. Kahvitarjoilu.

Järvenpäätalo on rautatieaseman vieressä, Hallintokatu 4. Lisätiedot: *Mikko Savelainen*, **mikko.savelainen67@gmail.com**

24.–25.1.2026 Pihabongaus

BirdLifen Pihabongaus on Suomen suurin lintutapahtuma. Se järjestetään joka vuosi tammikuun viimeisenä viikonloppuna. Pihabongauksessa tarkkaillaan tunnin ajan lintuja omalla pihalla tai muulla paikalla.

Pihabongauksen tavoitteena on innostaa tarkkailemaan talvisia lintulaudan ja kotipihan lintuja sekä kiinnostumaan lähiluonnosta. Pihabongaukseen voi osallistua kuka tahansa, eikä tapahtumassa kilpailla lintujen määrällä. Tärkeintä on osallistuminen ja havaintojen ilmoittaminen, vaikka havaintona olisi yksi lintu. Pihabongauksen tuloksista saadaan arvokasta tietoa maamme talvisen linnuston muutoksista. Pihabongauksessa havaitut linnut ilmoitetaan BirdLifen verkkosivulla: **https://www.birdlife.fi/tapahtumat/pihabongaus/osallistuminen/**

18.2.2026 Apuksen lintuilta

Kehrääjän muuttotutkimuksen tuloksia ja kuulumisia pesäseurannasta. Teams-kokous, klo 18 alkaen. *Juha Honkalan* esitelmän jälkeen vapaata keskustelua illan aiheesta. Linkki lintuiltaan toimitetaan Apuksen kotisivuille noin viikkoa ennen tapahtumaa.

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry

Apus ry on Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajien yhdistys, jonka tavoitteena on edistää lintuharrastusta ja lintujen suojelua omalla alueella, Suomessa ja kansainvälisesti.

www.apus-birdlife.fi

apus@apus-birdlife.fi

Apus ry on BirdLife Suomen jäsenyhdistys.

BirdLife on maailman suurin ympäristöjärjestö ja johtava linnustonsuojelun asiantuntija. BirdLife toimii yli 120

maassa, ja sillä on yli 10 miljoonaa henkilöjäsentä tai tukijaa.

BirdLife Suomi ry on lintujen suojelu- ja harrastusjärjestö sekä maamme 30 lintuyhdistyksen keskusjärjestö.

Peruuta jäsenkirjeen tilaus

Osoitelähde: Apus ry:n jäsenrekisteri